

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-fly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A bukás.

Ugy állítani föl a kérdést, hogy vajjon a Bánffy politikája megbukott-e? — nem helyes. A mi nem létezett, el sem enyészhet. Meg nem született ember nem halhat meg. Ha nincs épület, nincs épületomlás.

Politikája Bánffynak nem volt. Kicsiny agyában el nem fért egy ország szervezete, szükséglete, jogélete. Ránézve csak elintézt és függőben levő akták léteztek. Mint főispán beleszokott valamely irodakezelésbe. Igtatás, kiosztás, fogalmazás, aláírás, másolás, kiadás. Előtte az ország egyszerűen igazgatási objektum volt. Látókora csak a hivatalosan jelentkezett kérdések aktaszzerű ellátásáig terjedt.

Ez az egész ember egy igen szimplex bürokrata volt. Politikája tehát meg nem bukhatott, mert nem is volt politikája. Minden manipuláns örmester épen úgy végezte volna feladatát, mint egy kormányelnök. A felség-rapportokon megjelent pontos időben sa meny nyit megértett a parancsokból, annyit iparkodott teljesíteni. Ezen a téren nem tanácsadói szerepet vitt, hanem lakájszerepet.

Négy évi működésében egyetlen világos perce sem volt arról a szerepről, melyet az alkotmány egy parlament kormányelnök számára megjelöl. Félfüllel hallott valamit pártokról, párt-hatalmi viszonyokról, pártvezérletről. Eből csak annyit értett meg, hogy a kormány a többségből alakul s a kormány feje a többség vezére. Ezt sem értette meg, hanem félreértette.

Háborus állapotra gondolt. Annál a kicsiny mécsesnél, mely az ő lelkének világított, a pártok viszonyában csak fizikai mérközést tudott elképzelni. Azt hitte, legyűrési, elgázolás, megsemmisítés a cél. Az elvek, nézetek, vélemények, meggyőződések és indokok erkölcsi jelentősége neki ismeretlen tájkör. Arról nem tudott, hogy a gondolatot megsemmisíteni sem nem szabad, sem nem lehet.

Ez az ember soha teljes világlátásban egy államtudományokkal vagy közjoggal foglalkozó könyvet el nem olvasott. Aristoteles óta Mohl Robertig a világirodalom minden nagy gondolkozója onkélkül irt és beszélt Bánffyra nézve. Az emberiség három évezredes civilizációjának egyetlen mértékmutatóján sem akadt meg az ő tekintete. Épen olyan kevéssé tudja, hogy mi történt a születése előtt, a mint nem

tudja, hogy mi fog történni halála után.

Az ethikai elemek fajsulya az államéletben ránézve nem létezett. Még homályos sejtelmek sem voltak arról, hogy vannak imponderábilis erők, a melyek élnek, mozognak, hatnak, előrenyomulnak, új meg új formációkat hoznak létre minden hatósági engedély és minden rendőri aszisztenciára nélkül.

Ezeket a láthatatlan, — méterrel, literrel, kilogrammal meg nem mérhető, többséggel le nem szavazható, tilos pénzzel meg nem vásárolható erőket — az Igazságnak, a Jognak, a Hazaszeretetnek, a Hagományoknak, a Fajtulajdonságoknak, a Szabadságnak, az Önérzetnek, a Becsületnek, az Elszántságnak, a Hitnek, a Reménynek ezeket a rejtett erecskéit, melyek a nehezédek törvényei szerint feltartóztatlanul folydogálnak abba az óriási történelmi medencébe, ahol összegyűlve testvériesülnek a nemes indulatok molekulái és megalkotják a nagy, a mindenható, az ellenállhatatlan Közérzületet — — — ezeket az erőket Bánffy Dezső báró ur sem nem ismerte, sem számba nem vette.

Ő csak a nyers materiával dolgozott. A pénzzel korrumpált, az erőszakkal rémitett, az adományokkal csábított.

Nem az országot kezelte, hanem az egyéneket. A haza, mint történelmi organizmus az ő szemében nem létezett. Erőfeszítése abból állott, hogy a társadalomban ne legyen más alakzat, mint lekötöztet cseléd és elnyomott szolga. Parlagi észével nem gondolt arra, hogy ennek az állapotnak az emberi természet ellentmond.

Nem a politikája bukott meg tehát, mert politikája nem volt. Csak ösztönei voltak, mint akármely bogárnak. Foga volt, a mivel harapott; karma volt, a mivel marcangolt; lába volt, a mivel futkározott Budapest és Bécs között.

Határtalan tudatlanságát a makacs akaraterő eszelősségével párosította. Fék-telen uralomvágya állandó táplálékot nyert bárdolatlan lelkének szörnyű cynizmusában. Ehez nem kellett egyéb, mint egy kimerült, lomha, önmagáról lemondott tömeg, mely összetart, miként a hulladék a szemétdombon — s ezzel kész volt a Bánffy Dezső báró ur négy évi uralma.

Ez most telfordult.

Nem a politikája, hanem ő maga. Az ő lénye, az ő mivolta fordult fel. Az a képtelen állapot fordult fel, mely

lehetővé tette egy ilyen neveletlen ember vezérkedését.

Tudjátok mi szünt meg? — Az ország szégyene.

Tudjátok mi fordult föl? — A jogélet.

Tudjátok mi zárta el előtte a menekülés minden rókalukát? — Az ellenzék kitarása.

És tudjátok, ki csapta el az abszolútizmusnak ezt a karikaturáját? — Az alkotmány fölött oltalmazója: a magyar király.

Bartha Miklós.

A válság.

Budapest, febr. 22.

Szell Kálmán, mióta hazaérkezett Bécsből, teljes erejével oda igyekszik hatni, hogy az ellenzékkel mielőbb megegyezésre tudjon jönni.

Az eddigi pourpárlek után itélve Szellnek rövid idő alatt sikerülni is fog oly mozzatokban megállapodni az ellenzékkel, a melyek mindkét részről elfogadhatók lesznek.

A mai nap Szell több ellenzéki képviselővel tárgyalt és főként a házszabályok szigorításáról tanácskozott. Az elnöki jogkör kitágítása és a karhatalom alkalmazása kérdésében Szell azt az értesülést szerzhette az ellenzékiek fölfogásáról, hogy az ütköző pont, a 245. § a teljes alkalmazásában a lehető leghigorubb intézkedéseket tartalmazza, elegendő tehát, ha azt a szakaszt mostani szövegében meghagyják s valamely szankciót adnak neki. Azokat a korrekciókat, a melyek a házszabályokból az abszurditások kiküszöbölésére irányulnak, szívesen hajlandó megtenni az ellenzék.

A választói jog egyenlősítése és arányosítása, vagyis a cenzus kérdésében Szell hajlandó a költségvetés tárgyalása alkalmával esetleg egy interpellációra adandó válaszként kijelenteni, hogy ezt a kormány tanulmány tárgyává fogja tenni és ahhoz képest fog a kormány előterjesztést tenni.

A Tisza-féle 204. §-t az ellenzék semmiképen **el nem fogadja.**

Az ellenzéki delegáltak, mint ezt már tegnap táviratilag jeleztük, délután 5 órakor folytatták a tárgyalást.

A tanácskozás szubsztrátuma az eddigi jegyzékváltások voltak. Szell Kálmán ismertette azon pontozatokat, melyeknek alapján az eddig teremtett alapon az ellenzékkel a békét biztosítani óhajta. A pártközi

konferencia déli értekezletében lotárgyalta az összes pontozatokat, a kuriai bíraskodás és a házszabályok revíziója kivételével, melyek az esti értekezletre hagyták. Az összes pontokra nézve eddig teljes megállapodás jött létre Szell Kálmán és a pártközi konferencia között és Szell nyilatkozatai alapján remélhető, hogy a kuriai bíraskodás és házszabálykérdés dolgában szintén létrejön a megegyezés.

Az értekezlet egyik tagja a konferenciából való távozásokról kijelentette, hogy észire meglez az egyezmény, az új kormányelnök és az ellenzék között.

Ennek következtében valószínű, hogy holnap már az ellenzéki pártok abban a helyzetben lesznek, hogy az egyezményt a saját határozataikkal is ratifikálhatják. A szabadelvű párt pedig pnteken fogja az egyezményt tudomásul venni és a maga részéről ahhoz hozzájárulni.

A tiszta választások.

Javaslatba hozott kibővítések a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatához.

— Apponyi javaslata. —

1. A 3. §. 5. pontjához a következő toldás: „Ha hivatali alárendeljeit a maga melletti szavazásra, vagy a szavazástól tartózkodásra, vagy a megjelölt czélekből hivatali hatalmak felhasználására utasította, vagy ezeknek törvény által tiltott cselekedeteiben részessé vált, illetőleg azokba megelőzőleg és kifejezetten beleegyezett.”

2. Új pontként ugyanezen §-hoz: „Ha a képviselő megválasztása idején vagy azt megelőző három heti időben főispáni, alispáni, főszolgabírói hivatalt viselt és azon a területen választott meg, melyre hatósága kiterjedt.”

3. A 3. §. 11. pontja helyébe tétessék: „Ha közhivatalnok olyan választónak, a ki az ő hivatali alárendelje, arra nézve, hogy mely jelölre szavazzon, vagy mikor szavazzon, vagy hogy a szavazástól tartózkodjék, utbaigazítást adott, vagy bármely választót hivatali hatáskörébe eső cselekménye vagy mulasztása, illetőleg ezekre vonatkozó ígérete vagy fenyegetése által, vagy pedig általában hivatali hatalmának felhasználásával bizonyos jelölt mellett, vagy elleni szavazására, vagy a szavazástól való tartózkodásra birt, vagy hivatalos hatalmával élve, kényszerítet: vagy szavazati jogának gyakorlására, vagy e czélekből való gyülekezésre vagy a szavazási helyiséghez való menetelre, csendőrt, rendőr, vagy fegyveres erő tagja által, vagy ilyenek segítségével felhívott, vagy személyi szabadságának korlátozásával illy czélekből csendőrt, rendőr, vagy a fegyveres erő tagja által bizonyos helyen őriztetet, vagy ha a csendőrt, rendőr, vagy a fegyveres erő tagja illy cselekményt illetékes utasítás nélkül elkövetet: — es bebonyosított, hogy az a vá-

lasztó, kivel szemben ilyen cselekmények valamelyike elkövetetett, a képviselőre szavazott, vagy más jelölre való szavazástól tartózkodott és a képviselő az érvényes szavazatok általános többségét el nem nyerte.” (4. §.)

5. 141. §-a következő szöveggel állapítassék meg:

„Ezen törvény életbeléptétől kezdve hatályukat veszik:

az 1874: XXXIII. t.-c. 12. §-ának 5. pontja, mely szerint azok, a kik az összeírást, illetőleg kiigazítást megelőző évre a választókerületben fizetendő egyenes adójukat le nem fizették, választói jogot nem gyakorolhatnak és ennél fogva a választók névjegyzékébe föl nem vétetnek;

az id. t.-c. 108. §-a, mely szerint a névjegyzékbe felvevők, a kik az összeírás, vagy kiigazítás megkezdéséig hátralebban levő adójukból legalább annyit lefizettek, mennyit a megelőző évi egyenes állami adójuk kitesz;

továbbá ugyanezek az id. t.-c. 1. §-a, mely szerint az 1874: XXXIII. t.-c. 12. §-a 5. pontjában és 108. §-ában foglalt intézkedések azzal egészítetnek ki, hogy a választók névjegyzékébe ennek évenkénti kiigazítása alkalmával, azon jogosultak veendőek be, kik a megelőző évi egyenes adót, illetőleg az ennek megfelelő adóhátralékot ápril 15-ig bezárólag lefizették.”

6. A 135. §. 147. §., 148. §. és 152. §-ában foglalt határidők egy hónappal előbbre teendőek, a 147. §-ban említett 10 napi idő 14 napra kibővítendő.”

11. A 167. §. helyébe a következő szöveg teendő:

„Állami és törvényhatósági közhivatalnok, a rend. tan. városok polgármestere és rendőrkapitánya s a községi (kőr) jegyző nem vehet részt politikai pártgyűlések összehívásában, nem lehet azoknak elnöke vagy jegyzője és tőlük megbízást el nem fogadhat; nem vehet részt politikai pártok körmeneteiben, a képviselőjelöltek bevonulásában vagy körutazásában, nem tűzheti ki lakásán politikai pártnak vagy képviselőjelöltnak zászlaját vagy jelvényeit és nem viselhet pártjelvényt; valamely hatáskörébe eső cselekménye vagy mulasztása, illetőleg ezekre vonatkozó ígérete vagy fenyegetése által, vagy általában hivatali állásának felhasználásával valamely választót bizonyos jelölt mellett, vagy elleni szavazásra, vagy a szavazástól való tartózkodásra nem bírhat, nem rendezheti és nem működhetik közre az egyik vagy másik párt választóinak összeszedésénél és a választás széké helyére vezetésénél, a csendőrséget, rendőroket, vagy katonaságot a választóknak a községekben való együttartására nem alkalmazhatja, illetőleg azok fölött rendelkezési jogot az érintett czélekből más közegekre, különösen pedig ugyne. polgári megbízottakra sem egészen, sem részben át nem ruházhatja; végre a hivatali felelbből a neki alárendelt köztisztviselőt nem utasíthatja arra nézve, hogy melyik jelölre szavazzon, vagy ne szavazzon, hogy szavazási jogát egyáltalán és mikor gyakorolja, vagy a szavazástól tartózkodjék, vagy, hogy mozzanatát, — Árpád választásától Budavár bevételéig, megannyi színekben pompázó képeken örökítik meg s ezeknek a reproductioi rövid idő alatt elaraszották a napi és heti újságok ajándék mellékletei révén az egész országot.

Vidéki városok házaiban még ma is ott látható, az elmúlt idők kegyeletes emlékeül az a számtalan kép, mely IV. Lászlót a kunok társaságában, Hunyadit és a Czilleket, Hunyadi László lefejeztetését, Zrinyi esküjét, a Szigetvári kirohanást, Frangepán és Zrinyi bucsuját, s a történelmi mozzanatoknak meg egy egész sokaságát öleli magába.

A kik ezen képeket csinálták, nagyrészt ma már ismeretlen emberek, kiknek igazi hivatása az elnyomatás éveiben tartott, s mihelyt a hatvanhatediki kiegyezés bekövetkezett, nem lévén nagyobb tehetségek, legtöbbször a sorsa végleg elvult ez által döntve.

Épen ezért nem is a művészeti érték, hanem a kellőképen előidézett hatás és a szolgáló cél fontossága teszi mindvégig kegyetes alakokká ezen embereket előttünk. Ugyanez a szerep jutott számukra, mint az irodalomban a költőknek, s az általános némaságban a nemzet hű virasztói gyanánt örökökdek a kiterítve fekvő „tetszhalott” felett. Legtöbb képeiknek ma már az irodalmi kuriozitás kölcsönöz valamely érdekességet, abban az időben azonban a hazafias szándék és a hatás adott sovány tartalmuknak nagyobb jelentőséget.

Az elnyomatással fenyegető Bach-kor-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Február 23.

Alkotmányunk ősi fája.

Alkotmányunk ősi fája,
Drága vagy te nekünk, drága, —
Mint a szemünk fénye;
Mert hol gyököd megfogamzott,
Vér áztatta azt a hantot: —
Hősök piros vére!...

Azt hittük volt, hogy meghaltál,
S több tavaszon nem virítsz már —
Biztatva a magyart.
Am az ég az ellenséget
Sujtotta le, a ki téged
Bántalmazni akart!...

S lesújtá a korhadt rendszert,
Mely nem tisztelt jogot, embert;
Le, hogy tán fel se kél...
S most, hogy közel az új tavasz,
Alkotmány-fánk bimbót fakaszt: —
Kizöldül, újra él!...

Élsz hát, hazánk dicső fája?
Álmod nem volt halott álma —
Téli álom vagy?
Csak „nonába” akartak ők
Elringatni, — a merénylők
Erőszakos hada...

Nem halsz te meg, imádatunk!
Hisz vérünkkel ápolgatunk:

Sebb jövőnk reményét...
Ápoljuk lombod virágát,
Hazánknek szent szabadságát: —
Örök dicsőségét!...

Alkotmányunk ősi fája,
Drága vagy te nekünk, drága, —
Mint a szemünk fénye;
Mert hol gyököd megfogamzott,
Vér áztatta azt a hantot:
Hősök piros vére!
Tóth Sándor.

A régi gárda halottja.

— Február 20.

Bizonyosra veszem, hogy önök is ép oly keveset tudtak a mult héten elhunyt egyik veterán festőművésznünknek a viselt dolgairól, akár csak az Országos Képzőművészeti Társulat tanácsa, mely még az obligát babérszorut, a magyar írók és művészek egyetlen olcsó dekorumát sem küldte el elismerésként a ravatalára. Nyilván feledékenység és nembánomság okozta az egész pillanatnyi tévedést s habár így történt, sem az irodalmi, sem a művészeti körök megdöbbenését nem eredményezte a kegyeletben firkarkodó képzőművészeti tanács szorakozott eljárása, mely végtére is egy dolgot tett újólag nyilvánvalóvá, s ez aligha egyéb, mint a közöny minden olyan dolog iránt, melyből hiányzik a zajnak, reklámnak, divatoságnak s talán még a zsenialitásnak is valamely feltűnőbb elementuma.

Az utóbbi szempontból, ma talán még

indokolható is a kisebb tehetségekkel szemben való tartózkodás, kivált mióta az irodalmi és művészeti pálya, sem a „szép lelkék” kizárólagos tartózkodó helye, s az írók és művészek, sem a missziót végező napszamosai a nemzetnek abban a régies értelemben, a hogy például a széphalmi „szent öreg” idejében a magyar író működését vagy a negyven-ötvenes években a magyar művész működését tekintették. Állítólag nyolczvan ezer lyrai költőnk volna a legitímus népszámlálás adatai szerint; művésznünk pedig van legalább is annyi, hogy két Szinyei bácsi kényelmesen dolgozhatna rajtuk az emberi kor legvégső határáig.

Az irodalom és művészet is kezd mindinkább a kedvezőbb műveltségi és politikai viszonyok folytán, egykori küldetéses fontosságából veszíteni s bizony aligha akad olyan ember közülünk, kinek a Munkácsy történelmi képei vagy a Fadrusz-Mátyás király és Mária Theréziája a velük járó lelki gyönyörűség kivül, akár a nemzetiségünkhöz, való ragaszkodást, akár az osztrák gyűlöletet, vagy nehezebb napokban a hazafii vigasztalódás érzetét ébresztenék fel lelkünkben.

Az írónak is, ha megvan a hozzá való tehetsége, nem kell a székesfehérvári és pesti papnövédek pengő forintjaira támaszkodni, mint annak idejében Berzsenynek; akadá kiadó, ki a műveket illő árért megvásárolja s van elég nagy (habár még mindig nem olyan, mint kellene) olvasó-közönség, mely szükségéből szerzi a könyveket és forintjaival a megvásárolt tárgy ellenértékét fizeti meg, nem pedig az író-koldusnak járó ala misznát.

A művészeti viszonyainkban hasonlóképen, mintha másféle áramlatok uralkodnának. Valamivel zajosabb és ez által teljesebb lett művészeti életünk az utóbbi 20—25 év alatt, s habár némelyek ebbeli dolgainkról szólva, még mindig kelet ázsiai állapotokat emlegetnek; közelgőben van az idő úgy látszik, a tisztultabb és gazdagabban gyümölcsöző művészi élet kialakulására. Ehhez képest az író, vagy a művészt jogosabban éri a megérdemelt mellőztetés ma, mint a régebbi időkben, mikor a színész, író és művész a mi kezdődő és fejlődésben levő litteraturánkban és művészetünkben a kiváltóságos küldetéssel bíró apostol szerepével bírt, s közülök még a legtehetségesebbnek is, ha csak hazuról nem vitt tömött pénztárczát magával, az idő előtti elzúlé, a meghasonlás, vagy a bizonytalan évek nyomora jutott osztályrészül a hiába sóvárgott békés kikötő helyett. Nem is olyan régen még a művészet is a hazafias igazgatásnak volt egyik jelentékeny eszköze s abban a széles alapon vezetett demonstrációban, mely a németesítő erőszakosságokkal szemben szóban, írásban, képen és mindenféle nyilvánítható módon protestált, a művészetnek szintén kijutott a maga fontos feladata.

A forradalom utáni időkben áll be az az állapot és tart a 67-iki kiegyezésig. A ténykedés inkább hazafias jellegű, s ez a szempont adja meg egykoru alkotásainak a karakterét. Ebben az időben való művésztünk jóformán a történelmi és allegorias festés fele hajlik. Históriainknak majdnem valamennyi kiemelkedőbb, olykor jelentéktelen

befolyását valamely más módon az egyik vagy másik jelölt mellett, vagy ellen, vagy a választóknak a szavazástól tartózkodása érdekében érvényesítésre.

12. A 168. §. következő szövegben alaptandó meg:

„Azon közhivatalnak, illetőleg rend. tan. városi és községi hivatali alkalmazott ellen, ki a választási törvényeket különösen jelen törvény intézkedéseit és az ezekre alapított hatósági intézkedéseket megsérti, mennyiben cselekvése, vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esik, fegyelmi eljárásnak van helye.

169. §. Az 1878. V. t.-cz. 181. §-a a következőképpen egészíteti ki:

Az a választási, illetőleg szavazatszedő küldöttségi elnök, vagy helyettes elnök, aki a választási törvények és különösen jelen törvény intézkedéseit, akár cselekvése, akár mulasztása által azzal a szándékkal szegi meg, hogy a választás eredményét az egyik vagy a másik jelölt részére biztosítsa, vagy megghiusítsa, két évig terjedhető fogahtal, 4000 koronáig terjedhető pénzbírsággal és politikai jogainak megfelelő időtartamra való felfüggesztésével büntetendő.

Az előírt büntetésnek magasabb fokozata alkalmazandó akkor, ha a választási elnök a valbistók bevonására, elhelyezésére, valamint a rendnek a választás alatt való fenntartására vonatkozólag olyan intézkedéseket tesz, melyeknek világosan látható célját a választási eredmény módosítása vagy megghiusítása képezi, vagy ha ezen czélból a csendőrség, rendőrség vagy katonaság fölötti rendelkezést egészen vagy részben más közvekre, különösen pedig ugynevezett polgári megbizottakra ruházza át.

15. A törvényjavaslat 7. és 8. §-ai aképp volnának átalakítandó, hogy a választókerület székhelyén nem lakó választók (addig is, míg a jelenlegi szavazási rendszer gyökeresen át nem alakítatik) a választás napjára fuvarozás és ellátás fejében egy törvényhatósági szabályrendelettel megállapítandó, a kilométer távolsághoz arányított maximális összegre kaphatnának, mely vesztegetést nem képezna. A választás székhelyén lakókkal szemben minden fnyemű szolgáltatás vesztegetésnek tekintendő.

16. Addig is, míg jelen avult és a művelt államok sorában unikumot képező szavazási rendszerünk általános átalakítását, azon városokban, melyek egymagukban választanak edgy vagy több képviselőt, a titkos szavazás hozandó be.

Örökítsük meg a piskii csatában elesettek neveit.

A piskii dicső és győzedelmes csatát víva, melyben 7700 ember és 28 ágyúból álló magyar hadsereg ellen 11.000 emberből álló osztrák haderő küzdött*) az „Ellenzék” hasábjain a jelzett ütközést felszázados évfordulója alkalmával több érdekes cikket olvastunk. Azonban, az ott elvezett hős bajnokaink neve összeírása tekintetében lépések nem tettek.

Pedig, az irántoki kegyelet s hála a nemzet kötelemvé teszi, hogy miután hős csatájuk impozáns emlékekkel meg van örökítve, — nevéik is legalább írott emlékekben legyen örökítve!

*) Szeremley szerint (III. k. 48. l.) Graza szerint pedig a magyar haderő volt: 5600 gyalog, 1000 lovas, s 28 ágyú; az ellenségé: 9000 gyalog, 2800 lovas, 5000 olábnépfelkelő, s 40 ágyú. A magyarok vesztesége volt: mintegy 400 halott, 300 sebesült — osztrákoké: 1500 halott, 800 fogoly, 3 ágyú. (IV. k. 32—33. V. k. 940. l.) — Kiss Sándor ömágy szerint (Honv. 44. 47. 48. sz.) a miénk vesztesége: 90 halott, 200 sebesült; az ellenségé: 300 halott, s 800 sebesült. — Inkább hihető a Graza állítása, mely megegyezőbb több jelen volt egyén állításával is!

mány ellenében a hirtelen meginduló történeti, allegoriás festés s a történeti tárgyú képrajz szintén egy demonstráció volt a maga nemében. A mely képeivel biztatott, vizsgált s ugyanakkor, midőn a nemzeti lét majdnem kétségessé vált, a szebb jövő képeit mutogatta a vizsgálatásra szorult hazafiainak. Remekműveket nem igen adott ez az iskola, de a mit adott, szívből, szeretettel s egész tehetségének az igyekvésével nyújtotta. A hatvanhetedik kiegyezés véget vetett rövid idő alatt ennek a festészeti iránynak. A megváltozott viszonyok és a kedvezőbb alakulatok között bontakozó politikai élet lassanként feleslegessé tette az egykor olyan nagy szeretettel fogadott képeket s műveleiknek a nagy része is ezen a réven a csöndes feledésbe ment. Egy pár még ma is él belőlük s haláluk alkalmával bizony mindannyiszor a lexikonokhoz kell folyamodjunk, ha tudni akarunk valamit élményeikről.

Igy koptak ki az élethől a 60—70-es évek híres költői, Székely József, Zalár és a többiek is, kiknek a szavára egykor az egész ország hallgatott. Az izlés-változás újabb áramlataiban művészetünk is más jelszavak alatt, tökéletesebb eszközökkel indult tova a maga útján s ha egy-egy Munkácsy vagy Fadrusz közelebb jutottak a magyar művészet ideáljaihoz, előtűnt azért nem kevésbé érdekes és tiszteletreméltó az a régi nemzedék, melynek feledésbe és homályba vesző emberei a maguk idejében a magyar festőművészet derék gárdáját alkották. Volt ezek között is egy pár kiemelkedő alak, mint Barabás Miklós, Ligeti, Markó s az a feltűnő

Mindenesetre, az a tisztelt és érdem-dus bizottság, mely az emlék fentartása s évenként ott tartandó hazafias ünnepély ügyét hazafias enthusiasmusmal vezeti, — emlékkönyvet is nyitott, a bová beigtatja a piskii országszerte híres csatában elvezett hősök neveit, a mint a hol az egyik, hol a másik nevének tudomására jön.

Legyen szabad e szempontból, s azon indokból is, hogy mások is hasonló teygenek, a piskii csatában dicsően s vitézül küzdve elhullott következő bajnokok neveit a nyilvánosság előtt is felemlitenem:

1. Albisi Lajos Magyar-Láposról, 11. z.-aljbeli honvéd. 2. Bartha Ferenc Köblősről, 11. z.-aljbeli tizedes. 3. Brunner János, Verseczről. 4. Mezőturi Csakal Lajos Mátyás-husár főhadnagy. 5. Erdődy Ferencz, Deésről, 11. z.-a. 6. Glaszer Antal, Verseczről. 7. Hirschfeld Sándor, 11. z.-a. közhonvéd. (Hirschfeld Sándornak a porai a kolozsvári temetőben nyugoszik. A család az elesett hős holttestét elhozatta és itt temettette el.) 8. Györfy N. Csomafajáról, honvéd tizedes. 9. Hofmann Vitáki, Verseczről. 10. Jassik Lajos, Réfkovásházáról, 27. z.-a. őrmester. 11. Horváth Miklós, N.-Enyedről, Mátyás-husár százados. 12. Korda Dezső, Mátyás-husár. 13. Korda György, Mátyás-husár. 14. Korda László, Mátyás-husár. (E három festvért Piskii mellett lábuknál fogva egy nyárfára felakasztva találtak husár társai, alattok égvén a szalma.) 15. Rutkay N. hadnagy. 16. Schmiéd Mátyás, Verseczről. 17. Székely N. hadnagy. 18. Szász András, M.-Láposról, Mátyás-husár tizedes. 19. Szentpály Zsigmond, Vizaknáról, 11. z.-a. főhadn. 20. Szentpétery János, 11. z.-a. hadnagy. 21. Szöcs Adolf, 11. z.-a. őrmester. 22. Záh János, Verseczről. 23. Szabó Lajos tüzérhadn. 24. Szabó Sándor borsodi 6 fontos gy. ütég-nél hadnagy.

Szentkatolnai Balcz Endre.

SZÍNHÁZ.

Az élet álom. Calderon remekműve tegnap harmadszor került színre rövid idő alatt és újra telt házat csinált. E. Kovács Gyulát és Fáy Szerénát, az előadás két főszereplőjét sokat tapsolták és minden jelenésük után sokszor hívták lámpák elé.

A nyári színtársulat. A kolozsvári színtársulat az idei nyár folyamán is tudvalevőleg Nagyváradon fog játszani. A mint az ottani lapokból értesülünk a nyári színtársulat névsora a következők:

Igazgatóság: Follinus Aurél igazgató, Tóth József intendás, titkár és főpenztáros Kápolnai János igazgató titkár, Pásztori János ellenőr és gazdasági felügyelő.

Rendezők: Follinus Aurél, E. Kovács Gyula, Janovics Jenő, Szentgyörgyi István, Vendrei Ferencz.

A dráma női személyzete: Fáy Szeréna, Laczkó Aranka, Miklósi Ilona, Hatata Györgyike, Bajor Riza, Turhányi Olga, Horváth Paula, Vársárhelyi Vilma, K. Árpási Kata, Váradi Miklósné.

Az opera, operette és népszínmű női személyzete: Székely Irén, Perényi Margit, Korönyi Frida, Komlósi Emma. (Egy segédnékesnő szerepet betöltése függőben van.)

A dráma férfi személyzete: E. Kovács Gyula, Szentgyörgyi István, Vendrei Ferencz, Tompa Kálmán, Janovics Jenő, Leóvey Leó, Bónis Lajos, Bihari Akos, Loványi Antal, Váradi Miklós, Török Károly, Heljai Nándor, Kövi Ede (ügyelő).

Az opera, operette és népszínmű férfi személyzete: Mezei Mihály, Kassai Károly, Nyírái Antal, Pehér József, Mányai Zsigmond (bariton), Stephanides Károly, Karmester, Zenger Gusztáv karnalító és zeneigazgató.

A zenekar 20 tagból áll, kardalosok száma tizenégy, a kardalosok száma tizenkettő.

Gírsik Gyula színpadon. E rovatban csak nemrég emlékeztünk meg Gírsik

Gyuláról, ki színpadra akar lépni. A kitűnő énekes Caniot be is tanulta, a mint annak idején meg is irtuk. Most a *Budapesti Napló* utján értesülünk, hogy Gírsik a kolozsvári színházban csakugyan fel fog lépni. Az erről szóló hírt alább regisztráljuk:

Uj tenorista. Mostanság, amikor mindenfelé heílt a tenorista-szükség, minden uj tenorhang a művészet világában fölfedezés számba megy. A mint *Kolozsvárról* jelentik, az ottani színházban sikerrel énekelte próbát Gírsik Gyula, vasuti tisztviselő, mint *Canio* a *Bojazzók*-ban. Az uj tenorista legközelebb ebben a szerepben fog bemutatkozni a közönségnek.

Kik lesznek a miniszterek?

Mióta a király Széll Kálmánt megbízta a kabinét alakítással, egyik kombináció követi a másikat. Mint budapesti levelezőnk írja, a régi miniszterek közül kétségkívül megmaradnak a következő urak: Fejérváry báró, Lukács László, Széchenyi Manó gróf és Cseh Ervin. Várható Darányi maradása is, habár egy konkurrens nevet emlegetnek: a Széchenyi Imre grófot, a ki már a Wekerle-kabinetnek is földmívelési miniszter-jelöltje volt s a ki a minapában a főrendiház ismeretes föliratát megokolta. A szabadelvű párt békén tartása szempontjából minden valószínűség szerint Széll Kálmán fenn fogja tartani a Darányi jelölését, a kinek a gazdák közt kétségkívül nagy pártja van.

Perczel Dezső belügyminiszter bizonyosan megy. A belügyi tárczát, a mint tudjuk, Széll magának kívánja föntartani. Megy Dániel Ernő báró is és utódjául Hegedűs Sándor, a fő-ő-békebarát s általános szeretet, előkelő politikus van kiszemelve. Wlassics Gyula kultuszminiszter más tárczát nem hajlandó elfogadni — s így illetőleg marad a helyén, mellette Timon Akos m. kir. tud. egyetemi professzor nevét emlegetik, a ki főként a katolikus autonomia és kongrua kérdésében való jártassága és szimpatikus egyénisége kvalifikál erre az állásra. Vaszary herczegprímás már napokkal ezelőtt gratulált Timon Akosnak, amde akkor még nem volt nyilvánvaló, hogy Wlassics dr. más tárczára nem reflektál. Menni fog Erdély Sándor miniszter is, saját óhajátáshoz képest. Az igazságügyi tárczát Széll Kálmán ma a lakásán Matuska Péter országos képviselőnek ajánlotta föl. Matuska időt kért a gondolkozásra. Ha az ajánlatot nem fogadja el, a mint mi sejtjük, hogy nem fogadja el, akkor Széll alkalmassint Plossz Sándor államtitkár ülteti Erdély Sándor örökébe.

Lehet, hogy szombaton Széll már abban a helyzetben lesz, hogy kész miniszteri listával utazik Bécsbe.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 23.

— **Kolozsvár város** törvényhatósági bizottságának jogi, pénzügyi és rendészeti szakosztályait hétfőre gyűlésre hívták össze. A bizottságok három egymást követő napon tárgyalták a napirendre tűzött kérdéseket. Egyebek között a belügyi kormányának az idei költségvetés, a városi adóhivatal újja szervezéséről alkotott szabályrendelet ügyében kelt leiratait a gyalogjárók tisztántartásáról, s a vezetéki díjakról szóló tanácsai előterjesztéseket tárgyalták s néhány zárszámadásra vonatkozó előterjesztés felett tanácskoztak.

— **A felső leányiskola új épülete.** Alpar Ignác Budapesti műépítész, mint a kolozsvári felsőbb leányiskola új épületének tervezője az építész engedély kiadása iránt kért intézett Kolozsvár város tanácsához. A tanács építési osztályának javaslata az illető bizottságnak tegnap tartott ülésén került tárgyalás alá. A törvényhatósági bizottság illetékes szakosztályai magukévá tették az építési osztály javaslatát s ajánlathá

— Valóban! — mondá Dalton ismét. A Dalton hangja kevésbé volt szigorú, Forrester azt remélte, hogy ő is meghívást várt és esalódásának a gondolatában, látva, hogy nem kéri meg, hogy a társaságukhoz csatlakozzék, gyönyörűséget talált.

Dalton ur találkozik egy pár pillanattal, mielőtt ismét beszélt volna és akkor a Vikáriusra nézve azt mondá.

— Ugyan jó, hogy van ideje piknikezni. Dalton, hat év óta nem volt egy ünnep napom. Én —

— Marrable félbá szakította a Haviland ur beszédét, attól félve, hogy a mentegetődzésbe menne át, a mi nagyon valószínűnek látszott.

— Ön az, a ki az ünnep napok csinálásához pompásan ért — mondá, Daltonhoz fordulva. Ma is egész délután lawn-tenniszezni láttam.

A tiszteletes ur egy kissé megszegyelte magát, főleg midőn a Rut szemében gonoszaká vidámságot fedezett fel.

— Dalton ur több lawntenniszt játszik egy évad alatt, mint a mennyit nekem egész életemben alkalmam volt játszani! mondá.

— Oly keményen játszik, hogy egy kis szórakozásra feltétlenül szükségem van, — volt a válasz. —

— Én is azt teszem! — viszonáz Rut kihívó hangon.

— Édes Rut kisasszony, én nem sajnálom negyedtől a mulatságot — válaszolá Dalton lassu hangon; de az atyja hajósan tudja kegyedet nélkülözni és bocsásson meg nekem, midőn azt mondom, hogy egy kissé meg vagyok lepelve, látva, hogy kegyed az, aki ötlet a kötelességeitől elvonja.

Rutnak az areza bíbor színt váltott, annál inkább, mert a Forrester szemének a kifejezéséből tudta, hogy az a Dalton megjegyzését hallotta.

hozzák annak elfogadását. Értesüléseink szerint az építéshez hozzá kezdenek.

— **A vizgyűjtő-telep kiegészítése.** A kolozsvári vízvezeték szászfenési gyűjtőtelepének kiegészítése szükségessé válván, a mérnöki hivatal javaslatot és költségvetést dolgozott ki egy második szivattyú-gép beállítására és két uj víztartó építése tárgyában. Ezen uj létesítmény körülbelül 125 ezer forintba fog kerülni. A javaslat a törvényhatósági bizottság illetékes szakosztályainak tegnapelőtt tartott gyűlésén került napirendre. A szakbizottságok kimerítő vita után azt ajánlák a törvényhatóságnak, hogy a javaslat elfogadásával a vizgyűjtő-telep javasolt kiegészítése eszközösbe vétessék.

— **A vizaknai csatában** elesett névtelen hősök sirja felett emelt emlékoszlopot — mint már megirtuk — az 50 évi forduló napján, február 4-én az ünnepelő közönség megkoszoruzta. E koszorú közül a 2 leg-szebbet *Borbáth* Pál vizaknai református lelkész most beküldte a kolozsvári ereklye-muzeumnak. Az egyik nagy és gyönyörű babékoszoru széles nemzeti színű szalagján a következők olvashatók: „1849. február 4. vizaknai csatában elesett hősök 50 éves fordulója emlékére!” — „Vizakna város közönsége.” A koszoru belső részébe felül pedig az ünnepély programja van izlésesen és csinosan behelyezve. A másik szintén díszes és nemzeti színű szalaggal ellátott koszort az E. K. E. szebenmgyei osztálya készítette. Ugy egek mint a vizaknai hősök emlékére a muzeumba már ezelőtt letett koszorúk a gróf Kreith Béla által szintén most adományozott vizaknai csaták köré tételnek.

— **Erdélyrészi marhák husa Bécsben.** Erdélyből a kihízott vágó marhákat Bécsbe viszik. Ott levágják s a hizott marhahus finomabb részeit a budapesti vendéglősök drágán megveszik és lehordatják Budapestre. Nyer rajta a közvetítő, a szállító, nyer a bécsi mészáros, nyer fuvardíjban oda- és visszazállításért a vasut. Ezek a nyereségek, szállítási költségek, vámok stb. különként kitesznek 25—30 krt. Vagyis majdnem akkora összeget, a mennyitért az eleven hus kilóját veszik. Milyen roppant jövedelmet lehetne Kolozsvárt csinálni, ha a vágóhidra szánt erdélyi marhák értékesebb húsát nem Bécsből kapná a mi fővárosunk, hanem Kolozsvárról. Hiszen Kolozsvár alig pár órával van távolabb Bécsnél. A délután folyamán levágott marhából a szin hust Kolozsvárról friss állapotban lehet már a reggeli órákban a vendéglősök, vagy kimerők asztalára juttatni. A Bécsbe és visszazállításnak és egyéb költségeknek, ha csak fél megmarad Kolozsvárt a vállalkozók zsebébe, másik felel pedig a fővárosi fogyasztók olcsóbban kapják, már a fél kétfelén el van érve.

Figyelmeztetjük a gazdasági egyleteket, a szarvasmarha tenyésztéssel és hízalással foglalkozó egyéneket, mészárosokat, valamint Kolozsvár város hatóságát, hogy dolgozzanak ki tervet, a mely szerint a hizott szarvasmarhák húsát Kolozsvárról szállítsák Budapestre, s ha szükséges tovább Bécsbe és végre vessenek véget annak, hogy a mi hizott állataink húsát is Bécsből kapja a magyar főváros közönsége. Ugy tudjuk, Kolozsvár városa azon munkálkodik, hogy városunk az erdélyi hizott és tejelő szarvasmarhák központú piacza legyen. Pénzügyileg és közgazdaságilag helyesen csak ugy volna megoldható ez a kérdés, ha nemcsak a tejelő és hizott szarvasmarhák, hanem a szállításra alkalmassak is innen iránythatnák. Kolozsvárnak óriási költséggel berendezett közvágóhídja, léghűtője, műjéggyára egyaránt alkalmasok minden további nagyobb befektetés nélkül a kivitelre. A közúti vasut, az ál-

lamvasutak közlése, kinalva kinalkozik ez izlet megalapítására. Még egy körülmény szól a mellett, hogy a város férfiai felkarolják ezt az ügyet. A kétvízközi városrészes közvágóhíd felőli területe nem fejlődik, nem épül, nem népesedik. Ez izlet által lendületet nyerne ez a egész környék. A választással kapcsolatos korteskedés és párt politika talán most már időt enged a közgazdasági teendők intézésére hivott férfiaknak arra, hogy ezzel a kérdéssel tizeseten foglalkozzanak. Egy gazda.

— **A szegény özvegynek.** Lapunk tegnapi számában megemlekeztünk arról, hogy a helybeli fodrász-iparosok, Kovács Miklós elhalt társuk ravatalára helyezett koszorura b-gyült összegből 3 frot, a már között szegény özvegy felségelésére fordítottak. Ma ugyan e czélra a derék fodrász iparosoktól 3 frot vetünk. Bár sokan követnek e példát — hiszen a külföldre kivándorolt koszoruk árával mily sok árvának lehetne felszáritani a könyvet.

— **Hol lakott** Petőfi s a többi tisztetek a vizaknai csata napján? Bem tábornok és Bauer a Bem főhadsegéde Timár József birtokosnál lakott, kinek fia is szabadságharcos volt. Itt volt a főhadsi szállás és a hadi iroda, *Petőfi* Sándor a mostani r. k. leányiskola helyén volt épületben a volt Wilhelm Dávid féle házban szállott. Csomagját Dézsy Boldizsár ma is élő honvéd, később tüzérhadnagy vitte oda, *Petőfi* azonban nyugtalan természetű lényem, ama 3 nap alatt, míg Vizaknán tartózkodott, hol a patikába, hol az ellenőri lakba hova egy szép székely lány vonzotta, hol a Czecc szállásán a Szentpáli féle lakban mulatozott. Különösen jól érezte magát a gyógytár épületben, a hova a 3 és 4-e közti egész éjen mulattak, kártyáztak, táncoltak, mert bál is volt. Ez éj hajnalán 2—3 óra közt vette észre Csutak dandár parancsnok, midőn az előőrsöket kiment megzsemlélni, hogy Szeben felől jön a német had. *Petőfi* feljegyzendő még az, hogy Bem már itt tiltalmazta, hogy csatába menjen. Mielőtt kiment volna Bem, így szól *Petőfi*hez:

Ma csatánk lesz, ön maradjon távol a csatától, nem szeretném, hogy a magyar nemzet egyik jeles költője a csataterén vérezzék el. Szó fogad-e?

Petőfi válaszolta: Most szót fogadok, de azt nem ígérhetem meg, hogy mit fogok tenni akkor, a midőn az ágyú dörgését fogom hallani. E francziául folyt rövid párbeszéd pár perczcel a véres csata előtt hallották a tiszték.

Petőfi a csata kezdetén Bem mellett volt a közép hadnál. Látván azonban a jobb szárny kemény megtámadását oda át lovagolt. Mikor Bem a Mátyás husárokat a jobb szárny segítségére küldötte, *Petőfi* itt nem viselt tiszti ruhát. Polgári öltönyben volt, tiszti jelvény nélkül. Fejét hatalmas, tollas Kosuth kalap fedte. Oldalán kardot hordott, ez alkalmammal kivonva.

Mikor Bethlen Gergely visszavonulást rendelt, *Petőfi* nem tudta, hogy ez Bem rendeletéből történt. Csatára tüzelte a fiukat s korholta Bethlent. A második parancsra azonban ő is vonult vissza. Lovát előtette s egy nyeregten lóra kapott s így jött vissza kalap nélkül. *Petőfi* Bethlennel rögtön kibékült, mihelyt meg tudta, hogy Bemtől eredt a visszavonulási parancs.

A vizaknai csata napjára Czecc, Simonyi Simon (a ki Bemet megmentette) s Makray a Szentpáli Mihály féle házban laktak, Csutak Kálmán a gyógytárban lakott többek-kel. Gróf Andrassy Aladár őrnagy Bem segédtestisje és Perczy a Deési Elek féle házban lakott. Zsumai őrnagy, Müller tüzérőrnagy, Reinsner Mihály luth. káplánnál lakott, gr. Bethlen Gergely a mázsatiszti lakban, Zeyk József és Zeyk János, Herepey Gergely ref. lelkesznél, Dobay őrnagy, Székely Ferenczél. A többiek különböző polgárok házaínal voltak elszállásolva.

letre tanítja; reményem, hogy Haviland ur megbocsát neki, ha azt teszi. Azt mondom, hogy „ha” de bizonyos vagyok benne.

Midőn Miles valamibe kezd, azt mindig keresztül viszi. Ez az ő jellemvonása.

Haviland ur kinézet az ablakon, hogy lássa, ha vajjon a káplánja nem tére vissza.

— Marrable ur, — mondá — én attól félek, hogy ön már is felfedezte, hogy én nem érzem jól magamat a káplánom jelenlétében. És nem gondolom, hogy az egészen az én hibám. A mult évben egy nagy betegségem mentem keresztül és azóta az emlékező tehetőségem egy kissé hiányos; de azt hiszem, hogy fokozatosan javul. — Sajnálatomra méltóan nézett a leányára, a ki a biztató bólintással válaszolt. — De folytatá — még nem olyan megbízható, a milyennek lenni kívánom. Daltonnak nincsen tapintata; ő mindig e sajnos tényre vonja a figyelmemet és másokét szintén. Sajnálom azt gondolni róla, hogy más indoka van, de néha szinte azt hiszem, hogy az eset. Az ég bocsássá meg nekem, ha hibázom! Embertársamat nem akarám balul itélni meg. És Marrable ur folytatá, kezét növekedő idegességével tördelve, én nem szeretem községet; egész életemben köztűt életem. Rut ebben a házban született. Tregarvenben minden bokrot és követ szoreték! Tudom, hogy az öreg emberek elnézők irántam; és megbocsátják, midőn valamit elfelejték; tudják, hogy feledékenységem csupán csak a betegség következménye és nem az érdeklődés hiánya. De vannak a kik nem rég jöttek ide. Dalton azokkal beszél. Ő valószínűleg nem gondolja meg, hogy ez által milyen bajt csinál.

Reményljk, hogy így van. Annyi bizonyos, hogy bármely esetben én szenvedek meg érte.

Elhallgatott, hogy lélegzetet vegyen; Dick szintén intett a fejével — attitűdje tiszteletteljes figyelmet fejezett ki.

Millió birtokvásárlás Fejérmegyében. A volt Karsai-féle jakabszállási uradalom Fejérmegyében — mint lapunkat értesítik — Weisz Berchtold budapesti lakos, országgyűlési képviselő tulajdonába ment át, kilencszázötven forint vételár mellett. A birtok Fejérmegyére legszébb uradalmi közé tartozik, élő és holt fundus instruktussal dusan fel van szerelve és szép tehenészetet is tart. Az új tulajdonos, hírszerint, gyári telepet is akar létesíteni a birtokon.

Ujságírók sorsajátéka.

100.000 koronát nyert a következő sorozat és nyerőszám: 5963—74.

10.000 koronát nyert a következő sorozat és nyerőszám: 5041—17.

5000 koronát nyert a következő sorozat és nyerőszám: 2562—27.

1000 koronát nyertek a következő sorozat és nyerőszámok: 2529—55 9900—88.

Osztálysorsajáték. Az osztálysorsajáték húzásán százezer koronát nyert 96229, harmincezer koronát 19769, tízezer koronát 50797, ötezer koronát 68311, kétezer koronát 71221 8164 26342, ezer koronát 23364 61505 95315 88144 38115, ötszáz koronát 92499 88886 68958 50734 82122 39765 91776 34913 64355 90673 25183 23189 44937 87373 44193 78486 92487 22603 93550 20548 80110 12577 56167 12660 45468 34944 9327 96626 27335 4786 88308 33232.

Az erdélyi bank és takarékpénztár részvényársaság folyó hó 11-én tartotta meg gr. Kornis Viktor elnöke alatt évi rendes közgyűlést, melyen résztvettek az igazgató tanács részéről: Báro Feilitzsch Arthur alelnök, br. Bánffy Ernő, gr. Beldi Ákos, gróf Beldi Kálmán, Deaky Albert, dr. Kiss Mór, Merza Lajos, gr. Wass Béla, br. Wesselenyi Béla, az igazgatók részéről: koltói gróf Teleki László elnök, Hirschfeld Sándor, Székula Ákos és Lendvay Emil, vezérigazgató, míg a felügyelő-bizottság részéről Losonczi János és Szirmai Arthur Budapestről.

Az igazgatósági jelentésben élénk kifejezést nyert az intézetnek óvatossággal és körültekintéssel történő vezetése és ennek folytán az elmúlt évben is elért úgy anyagi mint erkölcsi siker. Különösen szép haladást mutatkozott a betétüzletben a mennyiben az 1898. decz. 31-én kimutatott átlag 1 millió 609,534 frtra növekedett, melyet az 1897. évi átlagnak összehasonlítva 518,084 frtnyi emelkedés konstatálható. A nagy közönység eme bizalmának megnyeréséhez az intézetnek biztos alapon és szolid működésén kívül hozzájárult az a körülmény is, hogy a betéteket bármikor felmondás nélkül visszafizeti.

A váltószámítási üzet az 1898. évben szintén igen kielégítő volt.

A váltó üzletrevonatózó jelentésből kiemelendő, hogy az intézet különös gondot fordít a kisvárosoknak alávetett értékpapírok u. m. 412 százas alkalmos m. regale kártalanítási kötvények, 4 százas alkalmos m. földterületi kötvények és záloglevelek minden neme stb. kezelésére és azoknak nyilvánítására, mi által az ügyfelek — ha az érteke az intézetnél letétbe helyeztetnek — érzékeny veszteségtől óvatnak meg.

A közgyűlés az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentést tudomásul véve, elfogata a nyereség felosztására vonatkozó indítványt és elhatározta, hogy az 1898. évi 4-ik számú osztalék szelvények febr. 13-ától kezdve o. é. 2.75 frttal azaz 5122 százalékkal váltassanak be, továbbá azt is, hogy o. é. 425 frt. jótékony cselra fordíttassék.

Beválasztottak új tagokul: az igazgató tanácsba: dr. Gidófaly István, az igazgatóságba: br. Feilitzsch Arthur, a felügyelő bizottságba pedig: Szvaicina Géza polgármester.

Elnök megköszönte a vezetőségnek az elmúlt évben tanúsított ügybüző tevékenységét, azon ohajának adott kifejezést, miszerint az elért eredmények minél inkább fokoztassanak, hogy az intézet kützött közhasznú cseljának minél sikeresebben megfelelhessen, mire a közgyűlés berekesztett.

A közgyűlés befejeztével tartott igazgató tanács ülésen egyhangulag megválasztották: gróf Kornis Viktor elnököt, br. Bánffy Ernő és László Leó alelnököket, Szvaicina Géza pedig a felügyelő bizottság elnökét.

— Bizonyos vagyok benne, hogy emlékező tehetségem erősbödik — folytatá az öreg ur. Doktor Doncaster azt mondta, hogy igazam van — mellesleg mondva, ő egy régi jó barátom. Ő gyakran mondja, hogy koronként nyugodnom kellene és egy kissé változásra volna szükségem. Örülni fog, midőn hallja, hogy egy kis szórakozásunk volt — ugy e kis leányom?

— Igen, atyám.

Ismét szünet állott be. Dick a Rut nézésével volt elfoglalva. Ismét az öreg ur hangja ráta fel — szenvedély és pátosus volt abban.

— En azt gondolom, hogy meghalnék, ha innét el kellene mennem — mondá.

— Az képtelenség volna, — kiáltá Dick; ök nem tudnának itten ön nélkül el lenni.

— Marrable ur azt gondolja?

— En bizonyos vagyok róla, — válaszolá Dick.

Dick érezte, hogy akármit képes volna mondani, ha az által az öreg ur szemében levő fájdalom kifejezést meg tudná szüntetni. A Forrester visszatérését várta, hogy az által más tárgyra terelődjék a társalgás.

A mint Miles a társával a fák alatt állott, Debora nem ösmert volna reá — oly szigorúnak és engesztelhetetlennek látszott.

— Mi az ön dolga? — mondá Dalton hidegen.

— Sir válaszolá Forrester — van önek atyja?

Dalton ur meglepetve látszott lenni. Azonban a kérdésben nem volt semmi a miért józan észszel neheztelni lehetett volna.

— Az atyám egy évvel ezelőtt halt meg, mondá.

— Hány éves korában?

— Éppen hetven éves volt.

(Folytatása következik.)

Mennyibe kerülnek Londonnak a gazemberei? London városának gazemberei évente legalább tizenhat millió forintjába kerülnek. — Ugyanis fizetnek évente:

a rendőrségnek	12.000.000 frt.
a czity külön rendőrségének	1.240.000 „
a rendőrbírságnak	460.000 „
a büntető törvényeknek	275.000 „
a kerületi bíróságoknak	200.000 „
javitóintézeteknek	1.340.000 „

összesen: 15.578.000 frt.

A hiányzó fel milliót a tizenhathoz egyéb apró kiadások bőségesen felemészítik.

3000 éves korcsolya. Berlinben tegnapielőt Friedel titkos tanácsos a „Brandenburgia“ tagjainak egy korcsolyát mutatott be, mely — szerinte — a világ legrégebbi korcsolyája. A legrégebbi bronzkorcsolyából származó, tehát körülbelül 3000 éves korcsolyát Spandau környékén találták. Lésontból van s alsó lapja kétéskívűl arra mutat, hogy korcsolyának használták. Persze ez még jóval kezdetlegesebb jégjármű, mint például a halifax, vagy a Rohoneye Columbusa.

London adóssága. London város összes adóssága 40,870.632 font sterlingre rug, mely után évente 2,596.244 font sterling terhet kell fizetni. Ebből 1,188.560 font sterling esik a kamatra, 1,407.684 font sterling pedig a visszafizetésre. A múlt évben London adóssága 4,919.300 font sterlinggel nőtt sennek megfelelőleg nőtt az évi teher 289.140 font sterlinggel.

Kilencz napig a hó alatt. Jó minap, legalább is annyi ideje, a mennyi alatt onnen ideérkezik a levél, egy jakut leányka élte át a kalandot. Az apja elküldte valami jegesmedve bőrrökkel egy kereskedőhöz, a ki 60 verszinyre lakott töltök. Lóra ült elindult. Magával vitte honi divatu fakoreszolyait is. Utközben nagy, erős hóvihar támadt s pár órai tévelygés után az éjszaka utolérta a leányt. Kénytelen volt ott meghalni a havon, a magával hozott bőrrökbe burkolózva. Mikor reggel felébredt nem látta a lovát sehoh. Nyoma veszett a ho azt is befújta. Timir-Kyss nap-hosszat kóborolt a hóban, aztán újra kimerültlen fektült le este a fehér, lágy, fagyaszott pelyhekre. Mikor másnap reggel felébredt, a hó már egészen betakarta. Nagynehezen sikerült neki kivágni magát annyira, hogy körültekintésen. Sehoh semmi nyoma az életnek. Ugy fektült ott a leány kilencz napon étlen-szomjan és — a mint később beszélte — nem éhezett, nem szomjazott, nem fázott. Végre rátaláltak az apjának barátai, kik mindenfelé elindultak keresésére. Hazavitték, ágyba fektették, vérrel kevert teával itatták. Ettől nagyon hamar rendbe jött, elszábitá tagja újra könnyedén mozogtak. S a mi az egészen a legnevezetesebb, az egész kilencz keserves nap alatt egy esőpöppet sem esőkent meg a szellemi ereje és a menekülésben való reményege.

Korai ugorika termelése. Ismeretes, hogy a korai ugorika mily drágán értékesíthető a városokban. Még ugorikát nem sokat hoznak Olaszországból, tehát termelése kifizeti magát.

A ki korai ugorikát akar termelni, első sorban nagy súlyt helyezzen a fajtára. Ily cselra legalkalmasabbak az apró, rövid indájú fajták, melyekből jó nevű magkereskedőnek bő választék van. — A mag beszerzése után elkészítjük a meleggyát, mely rövid szálnájú lótrágyából készüljön. A meleg úgy nem legyen nagy. Inkább több kisebbet kell készíteni. Ha a meleg úgy kellően fölmelegedett, földet teszünk a trágyára, még pedig jó komposzt földet, mely előbb megrostáltatott. Egy-két nap múlva a föld is eléggé meleg lesz és ekkor elültethetjük a magokat. A mag egy kis esomó nedves csepűbe teendő és úgy ültetendő el sorba, egymástól körülbelül 20 cmtnyi sor és növény távolságban. — A sorközökre vagy apró hónapos retket, vagy salátát is ültethetünk, hogy a hely jobban ki legyen használva.

Napközben a meleggyát szellőztetni kell; de óvatosan, nehogy hirtelen lehűljön. Éjjelre meleg hasurakkal takarjuk be. — Loscsolni meleg vízzel kell, még pedig mindennap; de mérsékeltan. A sok víztől megpenészedik a mag és nem kel ki. — A nedves csepűbe csomagolt mag gyorsan kel ki. Kikelés után a gyenge növényre még jebban kell ügyelni, mert a hideg iránt nagyon érzékeny. A melegvizzel való loesolást még tovább folytatjuk. — Mig a palánta a csirázó ágyban kelőzt meg, addig nagyobb meleggyákat készíttünk elő, melyekbe a növényeket átültetjük. Átültetésre alkalmas az ugorikapalánta, ha 4—5-ik levelében van. Az átültetésnél ügyelünk, hogy a gyökérzet kevésbé sérüljön meg és hogy a csepűcsomóska a palántán maradjon, mivel ez köti a földet tulajdonképen a gyökerekhez. Átültetés után néhány napra, ha a palánta kiheverte a helyváltozást és legalább 6 levele van már, akkor a hegyét lecsipjük, kényszerítve így a növényt oldal indák hajtására.

Viharok. New-Yorkból sürgönyzik, hogy a legutóbbi nagy hideg a Rocky Mountains hegyektől keletre szombaton este te-topontját érte el a borzasztó jég- és hóviharban, a mely még most is pusztít az Atlanti államokban. A forgalomban nagy zavarok vannak. A xladelfia—readingi vasuton az egész szolgálat szünetel. Sok vonat szabálytalanul közlekedik. A vonatok csak személyeket szállítanak. Azok közül a hajók közül, a melyeknek szombaton és vasárnap New-Yorkba kellett volna érkezniük, egy sem érkezett meg. A fagy egész Floridiáig terjed. Washingtonban tíz lányi hófúvások vannak. A parlament épületébe csak 60 képviselő jutott be, de azért az üléseket még sem akarták elnapolni. — Londomból jelentik, hogy a vihar Angliában tegnapi este megújult és iszonyatos erővel pusztít.

Egyleti élet.

A kolozsvári Ferenz-József Tud. Egyetemi Kör bölcsészeti szakosztálya 1899 febr. hó 25-én d. u. 5 órakor elnökválasztó és felolvasó gyűlést tart.

Meghívó. A kolozsvári hölgyek házbérségélyző fillér-egylete 1899. február hó 24-én Albach Gézáné lakásán pénteken délután 6 órakor választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tagokat tisztelettel meghívja. Albach Gézáné, elnök. Hadházi Sándor, titkár.

Jóteknység.

A Jogász-bálon felülfizettek a következők: Nagyboldi Bőly Józsefné 100 frt., Gajzágó Antalné 100 frt., Barcsay Domokos 25 frt., gróf Bethlen Bálint 25 frt., gróf Beldi Kálmán 25 frt., Fekete Gábor 25 frt., Gaál Gyula 30 frt., Gajzágó Manó 50 frt., dr. Hegedűs Sándor 60 frt., br. Inzczy Ádám 25 frt., Kenedffy Gyula 25 frt., Kozma Gyula 20 frt., Palkovits József 40 frt., Szacsavay Sándor 25 frt., Szvaicina Géza 25 frt., gróf Teleki Károly 25 frt., gróf Wass Béla 25 frt. Jegyeiket megváltották: gr. Bánffy György 18 frt., gr. Majláth Gusztáv 10 frt., Szabó János 5 frt., ifj. Rohonczy Zsigmond 5 frt., Ajtay Gyula 5 frt., Szmercsányi Pál 5 frt., Czászka György 5 frt., Vaszari Kólos 5 frt., Gaál Albert 5 frt., Ilyés Albert 10 frt., Gyarmathy Zsigmond 5 frt., dr. Lukács Adolf 5 frt., dr. Schuller István 5 frt., Purjesz Zsigmond 5 frt., Veszprémi Antal 10 frt., Lengyel Lajos 8 frt., Putnok Domokos 10 frt., br. Szentkereszt Zsigmond 12 frt., Czárán Gyula 5 frt., gr. Teleki László 5 frt., dr. Kiss Mór 20 frt., dr. Csiky Viktor 20 frt., dr. Farkas Lajos 5 frt., dr. Kuntz Ignátz 5 frt., Bőly József 25 frt., Gajzágó Antal 25 frt., dr. Hintz György 5 frt., dr. Öváry Kelemen 10 frt., Merza Lajos 5 frt., Gajzágó Ferenz 10 frt., László József 10 frt., Pall Gyula 10 frt., Dörgö Albert 10 frt., br. Feilitzsch Arthur 10 frt., Zeyk Albert 5 frt., gr. Beldi Ákos 10 frt., Szinay Gyula 5 frt., Velits Zoltán 5 frt., László László 5 frt., dr. Haller Károly 10 frt., Székula Ákos 10 frt., Verras Jenő 5 frt., Biró Gyula 5 frt., dr. Erdődy Endre 4 frt. Ez uton is fogadják a rendező bizottság legnagyobb köszönetét.

Simkovics József 100 frt. adománnyal belépet a siketnémák kolozsvári intézetének sorába. Fogadják a nemeszívű adakozó a felügyelő bizottság hálás köszönetét kegyes adományért. Kolozsvárt, 1899. febr. 21. Dr. Farkas.

A kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. T., a „Mária Valéria“ leányárhavának 50 frt. Rigó Frigyesné öz. Winkler Ferenzné elhalálása következtében, szorszi megváltás emzen 5 forintot adományoztak. — Mely szives adományokért az árvak nevében hálás köszönetet mond az elnökség.

A kolozsvári közművesek szakegylete febr. 11-én tartott bálon felülfizettek: Nagys. Hegedűs Sándor 5 frt., Kovács József 3 frt., Rük Lajos 2 frt., Sulez József 80 kr., Lincz Endre 1 frt 50 kr., Moldován József 1 frt., Debreczeni Árpád 1 frt 50 kr., Pongrácz Vilmos 3 frt., Cseh József 2 frt 60 kr., Cseh András 3 frt., Tyivoran Sándor 1 frt 50 kr., Nagy János közműves mester 4 frt., Gurát József 2 frt., Györgyfalvi Miklós 2 frt., Muntány József 3 frt., Székely Mihály 5 frt., Schmil Dávid 5 frt., Hörlinger 2 frt., Bagosi Ferenz 2 frt 20 kr., Czako Lajos 5 frt., Reiman Károly 4 frt., Sárosi Gyula 1 frt., Nagy Károly 40 kr., Szőlősi Károly 40 kr., Pongrácz Sándor 70 kr., Pongrácz István 70 kr., Lor József 1 frt 40 kr., Bukarecki Géza 2 frt., Boros Mihály 20 kr., Asztalos András 40 kr., Zákison János 2 frt., Duchonyi János 25 frt.

A „Rongyos Egylet“ részére újabb adakoztak pénzben: „Erdélyi bank“, Kereskedelmi bank 25—25 frt. Kolozsmegeyi Takarékpénztár 20 frt. Gr. Beldi Ákos 5 frt. Gr. Toldalagi Mária 1 frt. Fogadják a nemes szíví adakozók hálás köszönetünk nyilvánítását. A „Rongyos Egylet“ nevében: Br. Bánffy Zoltáné elnök, Elek Gyula titkár.

A folyó hó 11-én rendezett evangélikus hölgyökön felülfizettek:

Hegedűs Sándor, Makoldy Józsefné, Br. Mannsberg Sándor 10—10 frt., Dr. Meltz Hugó 7 frt., Gr. Bély Györgyné, Dr. Engel Gábor, Br. Feilitzsch Arthur, Dr. Széchy Károlyné 5—5 frt., id. Betegh László, Bogsch Lajosné, Fogel Antal, Henter Adolf, Kiss Sándorné, Gr. Kornis Berta, Pécsi Mihály, Reményik Károlyné, Reményik Viktorné, Winczer Hermann 2—2 frt., Piger Teréz, Rük Lajos 1 frt 50 kr., — 1 frt 50 kr., ifj. Andrácsky Dániel, B. P. B. Bak Lajos, ifj. Betegh László, Fekete János, Havas N., Hevesi József, Keresztély Lajos, Mina Jánosné, Perl Otóné, Pohl Antal, Puskás Béla, Salamon Antal, Schwartz Adolfné 1—1 frt., Balázs Károly, Regius Arthur, Reményik Mihály 50—50 kr.

Fogadják a nemes szíví adakozók egybe-sültetünk hálás köszönetét. Grätz Morné, elnök. Krompecher Hermin, titkár.

LEGÜJABB.

Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósításait és sürgöny-leveleit.)

Bizalom Darányinak.

Békés-Csaba, febr. 22.

A gazdasági egylet közgyűlésén nagy tetszéssel egyhangulag elfogadták Krafft Viktornak indítványát, melyben Darányi földmívelésügyi miniszternek bizalmat és köszönetet szavaznak a borhamisítók elleni szigorú fellépéseért.

A franciaországi események.

Páris, febr. 22.

Loubet elnök ma délután a külügyminisztérium palotájában fogadta a Faure Félix temetésére ideérkezett rendkívüli követeket és küldőkéket.

A rendőség ma délelőtt Párisban lefoglalt 10,000 érmet, a melyeken az

orleansi herceg képe van és öt szerzámot, a melyekkel ezeket az érme-keket verték.

A rendőrprefektus, attól tartva, hogy holnap, Faure temetésén tüntetés lesznek, elrendelte, hogy minden bujtogató jelvényt elkobozzanak, az ilyen jelvények viselőit letartóztassák, az utcákban minden csoportosulást megakadályozzanak és mindenkit letartóztassanak, a ki azokon az utakon és utcákban, a merre a gyászmenet haladni fog, sértő szót hallat a köztársaság elnöke vagy a parlament tagjai vagy a hatóságok ellen.

Uj bukaresti követünk.

Bukarest, febr. 22.

Pallaviczini őgróf, az új osztrák-magyar követ ma Sturdza miniszterelnök és külügyminiszter, továbbá az osztrák-magyar követésg személyzete jelenlétében, a szokásos szertartások mellett ünnepies kikallgatáson volt a királyné és átadta megbízó levelét. Később a királyné is fogadta az új követet.

Takonykor.

Nagybekszerék, febr. 22.

A nagybecskereki gazdák körében óriási rémületet kelt, hogy a város loállományában újra fellépett a takonykor. Ma újabb tizenöt lovat kivégeztek. A város a minisztertől sürgönyileg kért engedélyt, hogy a holnapután kezdődő vásárt megtarthassa. Felemlítésre méltó, hogy tavaly Törontál megyében takonykor miatt több mint ezer lovat kivégeztek.

Megvan a béke.

Budapest, febr. 23.

A béke tanácskozások a tegnapi nappal véget értek.

Széli Kálmán tegnap délben és délután tartott tanácskozásokon közölte a jelenvolt ellenzéki férfiakkal, hogy a házszabályokban s a kuriai bíráskodást szabályozó törvényjavaslatban milyen módosításokat tart szükségeseknek illetőleg elfogadhatóknak.

Tüzetesen kidolgozott, a házszabályoknak s a törvényjavaslatnak mintegy száz pontjára kiterjedő operátum az, a melyet Széli Kálmán az ellenzéki pártok megbízottjai elé terjesztett. A kuriai bíráskodási törvényjavaslatban ő, illetőleg az új kormány az engedő fél. Hozzájárulását jelentette ki több olyan (Apponyi Albert gróf által már régebben fölvetett) kibővítéshez, a mely alkalmas a választási eljárás korrektségének s a választás tisztaságának fokozott mérvű biztosítására. Viszont az elnöki jogkör érintő házszabály-paragrafusok módosítására nézve is oly közvetítő javaslatot mutatott be, a mely karhatalom alkalmazása nélkül is biztosíthatja az elnöki jogkörre vonatkozó eddigi házszabályi dispozíciók erejét.

Este 9 óraig tanácskoztak az ellenzéki delegáltak s sikerült Széllel a békefeltételekre vonatkozólag megállapodásra jutni.

A béke bizottság tagjai a tanácskozás után a képviselőház emeleti terméből é szavakkal távoztak:

Éljen a béke.

Az újságírók nagy csoportja, mely alant várta a bizottsági tagokat, szintén lelkes éljenzében tört ki, midőn megtudta, hogy a béke megvan.

Széli Kálmán, ki legutolsónak jött le a tereből szintén meleg óvációban részesült a hírlapírók részéről, a kikkel szemben az egész tárgyalás alatt igen szívélyes volt.

A békefeltételeket ma délelőtt szövegezték s délután 5 órakor olvassák meg egyszer felszántal aláírják Széli Kálmán s az ellenzéki delegáltak valamennyien.

A béke minden pártnban nagy lelkesedést keltett, csak a Tiszák fogadják fanyar képpel.

Az új kabinet.

Budapest, febr. 23.

Széli Kálmán péntekig megalakítja az új kabinetet s szombaton jelentést tesz a királynak.

Matuska Péter nem vállalta el a neki felajánlott igazságügyi tárczát.

Széli Kálmán ennek következtében Plósz Sándor volt államtitkárt kínálta meg az igazságügyi tárczával.

Igy körülbelül Plósz Sándor lesz az igazságügyi miniszter.

Hegedűs Sándor miniszter.

Budapest, febr. 23.

Széli Kálmán mindjárt bécsi utjának hazaérkezése után első sorban Hegedűs Sándorral konferált hosszasan a válság sikeres megoldása és az új kabinet megalakítása kérdésében.

Egyben felajánlotta Hegedűsnek a kereskedelmi tárczát.

Hegedűs sokáig vonakodott azt elfogadni, de végre mégis sikerült Széli-nek öt rábírnia a miniszteri tárcza elfoglalására s így a kereskedelemügyi miniszter Hegedűs Sándor lesz.

A béke feltételek.

Budapest, febr. 23.

Megbizható forrás szerint a Bánffy-féle békefeltételekből Széli sokat kellett elengedjen.

Első sorban a képviselőház elnökségének karhatalommal való felruházását.

Továbbá szolgabíró saját kerületében nem választható meg.

A cenzus leszállítása a feltételekből ez alkalommal kicsatoltatott.

A választási elnök felett a közigazgatási bíróság fog dönteni, a többi választási bizottsági tagok felett a belügyminiszter.

A házelnök kijelölése a szabad-élvű pártnak fenntartott.

Lujza főhercegasszony históriája.

Budapest, febr. 23.

Fülpör orleansi herceg egy lap által nyilvánosságra hozza Lujza főhercegnő históriáját.

Elmondja, mint ismerkedett meg a főhercegnő Mattasichal, ki adósságainak fedezésére örült költekezésbe vitte Lujza főhercegnőt. A viszony közöttük olyan volt, mely a hitveshűséggel nem vblt összeegyeztethető.

Karlsbádban nyilvánvaló lett, hogy meg nem engedett viszonyt folytatnak. Ezért pisztolypárbajt vívott Mattasichal. Elmondja, hogy Stefánia főhercegnő nevére a váltohamisításokat Mattasich csinálta.

Ezután hosszasan leírja a válópert, Mattasich elfogatását és elítélését.

Bánffy távozik.

Budapest, febr. 23.

Bánffy Dezső ma a Házban a fiókjából kiszedte és elvitte az írományait.

Perczel bankigazgató.

Budapest, febr. 23.

Perczel Dezső volt belügyminiszternek a Földművelésügyi felajánlotta a busáson jövedelmező üzletigazgatói állást.

Ha elfogadja visszalép a Ház elnöki jelöléstől.

Szövegezés.

Hirdetések.

Sz. 253 - 899.

172. 3-3

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város tekintetes Tanácsa 4378-1899 tan. szám alatt, az ugynevezett Libuczgáti malom elbontását és a bontás által kikerülő anyag értékesítését rendelte.

A szóban levő malom épület lebontásának és az anyag értékesítésének biztosítására Kolozsvár sz. kir. város mérnöki hivatalában - Főtér 2. szám - 1899 évi február hó 27-én délelőtt 9 órától kezdődőleg nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Az összes anyag értékének hikiáltási ára 2000 ft, mely összegnek 10% át azaz 200 ftot köteles az árverező az árverezés megkezdésekor, az árverező bizottsághoz bontatpénzül letenni.

Az az árverező, a kinek ajánlatát a tek. Tanács elfogadja, köteles lesz a lebontást és az anyag elszállítását a maga költségén teljesíteni, továbbá köteles a lebontást 1899. év április 2-án megkezdni és a lebontást, valamint az anyag elszállítását 1899 év május hó 1-ig befejezni.

A többi feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1899 február 20-án.

Debreczeni Balázs
vár. I. o. mérn.

HOMORÓDI GYÓGYVIZ.

A homoródi ivó-forrás (Klotild) vize a legkiválóbb vasas savanyúvizek közé tartozik, mint ilyen, a hírneves wildungeni (Királyforrás), buziási, kryniczai (Főforrás) ásványvizek mellett igen előkelő helyet foglal el. Ezen vizet, mint kitűnő élvezeti italt és páratlan hatású gyógyvizet egész Erdélyben ismerik és használják.

A vizek gyógyító hatását illetőleg Kassay Albert dr. és Ráczkóvi Sámuel dr. nyilatkoztak; szerintük a homoródi víz az általános testi gyöngeség esetében, vérszegénységben, vesebajokban bámulatos hatásúnak bizonyult; enyhíti, sőt megszünteti a gyomor hurutos bántalmait, élénkíti és előmozdítja az emésztést s a légzés szerveinek működését, erősítőleg hat az emberi test egész idegrendszerére.

Naponta házhoz szállítva 4 literes korsókban:
ára 12 kr.

A korsó értéke 5 kr., de ez minden vételnél kicsérélhető.
Megrendelhető Kolozsvárt: Esztergár Kristóf (külmonostor-utca), Papp Ernő (főtér), Papp László (belmagyar utca), Bojái Sándor (nagy-utca) urak fűszerkereskedésében, az Erdélyrészi Kárpát-Egyesületnél és Fugulyán Gerő szállítónál (Uj utca 27 sz.) 173. 2-6

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Sorbán Károly
szállító Székely Udvarhely.

MATUTSEK JOZSEF férfi, női és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvárt, Főtér 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték, vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

257/26 - x.)

MEGHIVÓ.

A „Küküllői takarékpénztár“

folyó évi márczius hó 26-án délelőtt 10 órakor
Segesváron, az intézet helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart - melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a közgyűlésen résztvenni óhajtók részvényeiket a közgyűlést megelőző napon délelőtt 12 óráig az intézetnél letenni sziveskedjenek.

Tárgy:

1. Az alapszabályoknak a kir. törvényszék felhívása értelmében való kiegészítése.
2. Az igazgatóság esetleges indítványai. 175. 1-3
Segesvár, 1899 február hó 21-én.

Az igazgatóság.

!! LEGJOBB és LEGOLCSÓBB !!

TÜZIFA

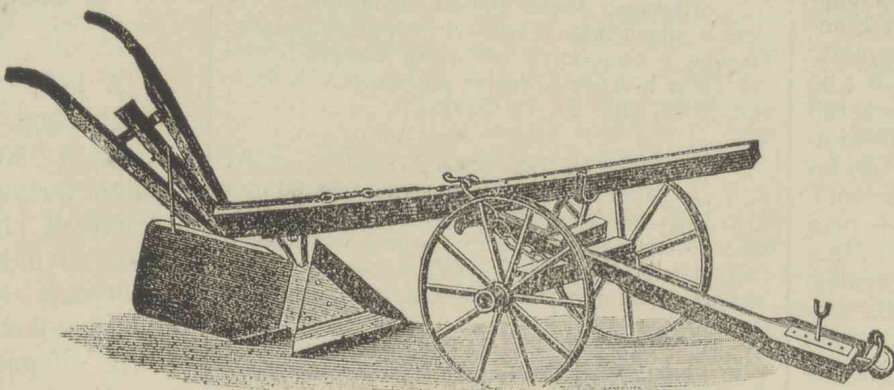
1 öl (4 köbmét.) fiatal száraz tölgyfa Kolozsvárra házhoz
szállítva 9 frt 50 kr.

Megrendelhető 137. 5-10.

Betegh Márton tulajdonosnál

Gyaluban. Ugyanott raktáron kapható:

500 drb. épület tölgyfa 8-10 mt. hosszú és 30-50 cm. vastagságban. Továbbá elvállalok kerítés oszlopokat, sásfákat, talpfákat, kerékvaskókat minden méret szerint jutányos áron.

176. 1-6. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Prima minőségű erdélyi

arankamentesnek ólomzárólt

Heremag f. 55.- f. 65.-

Luczernamag f. 60.- f. 70.-

Baltaczin f. 16.-

Kapható Schwartz Adolfnál, Beltorda-utca
1-3 szám. 144. 4-0

Olesó tüzifa!

Salgó Tarjani kőszénbánya részvénytársulat
petrosznyi salon és koczka-szén egyedüli raktára.

Mélyen leszállított ár!!!

Kitűnő hasáboz karok között rakott

TÜZIFA

1 öl [4 km.] 9 frt 50 kr. 1 öl [4 km.] főtölgyfa 11 frt 50 kr.
házhoz szállítva 1 frttal drágább!

Wertheimer Vilmosnál

Kolozsvár, Széchenyi tér 7.-33. szám.

Telefon hívás szám 113. 1022. 15-

Olesó tüzifa!

RIEGER ANDRÁS

első erdélyi gazdasági gépgyár és vasöntődéje

Nagy-Szebenben

ajánlja elismert és mindenkor első díjakkal kitüntetett készítményeit
szántó és földmívelési eszközök,

Különlegességek,

váltó ekék, rébtoronák, kukorica vetőgépek és kapáló ekék (viszonyainknak megfelelően) igen mérsékelt árak mellett.

a vidéki

Hatóságilag engedélyezett

Végladás

a Wesselényi Miklós-utczában levő

Poszler és Társa-féle

DIVATÁRU ÜZLET

teljes feloszlása miatt

a raktáron levő ezer meg ezer féle divatezikeket az idő rövidsége miatt bármily elfogadható olesó árban kiárusítjuk.

A nagyérdemű közönségnek legjobb alkalma van szükségletét beszerezni.

Egy próba-vásárlás megfogja győzni, hogy valóban szép új divatezikeket csaknem félárban lehet vásárolni. Kedd és Pénteki napokon a felhalmozott maradékok eladása. 78. 10-0.

Eladás nagyban és kiesinyben.

becses figyelmébe.

NEUMANN M. MÉRTÉK-OSZTÁLYÁBÓL.

BUDAPEST, IV. ker. Múzeum-körut 1. szám.

BÉCS, I. Kärtner-strasse 19.

Erdélyrészi főtelep Kolozsvár FŐTÉR 14.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint a közelgő TAVASZI és NYÁRI idényre a legújabb BELFÖLDI valamint ANGOL- és FRANCZIA gyártmányú szövetek felülmulthatatlan nagy választékban készletben vannak. 153. 3-*

Műhelyemben CSAKIS ELSORENDÜ KIPRÓBÁLT SZABÁSZOK, valamint ugyanolyan MUNKÁSOK vannak alkalmazva.

A szövetek minőségéért, tartósságáért, valamint a szín valódiságáért teljes felelősséget vállalok.

Nállam készült ruhák mindenkor DIJTALANUL javíttatnak.

NEUMANN M.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.